

Ülevaade Kiili valla arengukavast (AK) 2019-2030 fokuseerituna kultuuripärandile

Vaatasin üle Kiili valla (AK) 2019-2030 keskendudes kultuuripärandile. Minu mõttes peaks AK esmalt kirjeldama tekkinud olukorda, seejärel analüüsima eelmise AK täitmist ja selle põhjal seadma uued eesmärgid. Kultuuriväärtuste osas on see tegemata. Noppisin eelmisest 2018 - 2021 AK- st välja mõned pidepunktid:

1	Koostada ja tähistada matkamarsruudid	Meil on Nabala - Paekna matkarada, mida tuleks pidevalt hooldada: objektidele viivate teeradade niitmine, viidastiku kohendamine	Matkamarsruut on koostamata ja tähistamata Peeter Suure merekindluse objektide ja Nabala-Tuhala looduskaitseala külastamiseks
2.	Vaimse kultuuripärandi kogumine ja tutvustamine	On publitseeritud Mari-Ann Rembali raamat „Vennaste ja vete vald“	Mälestuste kogumise jätkamine suuremate ajaloosündmuste kajastuse, igapäevaelu, Kiili valla territooriumil olnud kolhooside, Luige baasi, Kiili vallas elanud inimeste kohta
3	Muuseumi loomine		Tegemata
4	RMK Peraküla- Aegviidu matkarada	Lõkkekoha niitmine kord suve jooksul	Seda on vähe, niitma peaks suvel vähemalt kord kuus

Kommentaar pigem pole Kiili valla kultuuripärandit tutvustatud. Eriti kategooriline on väide, et peale mõisate ja Nabala looduskaitseala vaatamisväärsused puuduvad. Kiili valla lõunaosa vaatamisväärsuste kohta on rajatud Nabala- Paekna matkarada. Sama tuleks teha Peeter Suure merekindluse ja Nabala looduskaitseala objektide kohta. Ilmselt pole AK kultuuriväärtuste osa kirjutaja olukorraga tuttav.

Punktis 2.7 on jaotus „vaba aeg, kultuur ja religioon“. Religioonist pole seal midagi räägitud, küll aga on üldosas juttu Nabala vennastekoguduse palvemajast. Kui midagi pole kirjutada, siis võiks selle pealkirjast eemaldada.

Ettepanek AK- sse:

1. Täiendada AK kultuuriväärtuste osa tuginedes ülalesitatud tabelile
2. Lisada „Koostöös Rae vallaga Jüri kihelkonna teemaliste ajalookonverentside korraldamine“
3. Lisada: palvemaja remont- suure saali põranda vahetus (seen on sees), sinna küttekolde ehitamine, uute treppide ehitus, sadevee eemale juhtimine, oreli remont, piirdeaia ehitus.

Lugupidamisega

Ardo Niinre

